XXXVIII. évfolyam. 120. szám. Szombat, 1906. május 26.

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLONYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:
Helyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: Dr. Varga Lajos
Felelős szerkesztő: Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Piacz-utca 9. Telefon 412

Május elsején uj előfizetést nyitottunk a „Debrecen-"re. Kérjük azokat a t. előfizetőinket, akiknek előfizetése április végén lejár, hogy az előfizetés megujitásáról idejekorán gondoskodni szivesked jenek, nehogy a lap szétküldésében akadály történjék. Egyben kérjük a lakóhelyváltoztatások szives bejelentését.

Barázdák.

Királyi szó zárta le a válság utolsó aktáit és megnyitotta az uj korszak munkáját. A perspektiva nem valami fényes. Két évi meddő, káros harc után ha körülnéznek a honatyák a parlaméntben, sok munkát fognak ott találni. Jövő kedden mondja el Wekerle miniszterelnök a programmbeszédét és aztán kezdődhetik a komoly munka. Az uj korszak küldöttei felé fordul most az ország figyelme. Mindenki bizalommal tekint a jövőbe, mert azt véli, hogy azok, kiknek kezébe adatott a hatalom, nem fogják azt ok nélkül elpazaroini, hanem erős lélekkel, erős kezekkel küzdenek igéreteik megvalósitásaért.

A munkában vezető szerep vár a 48 as pártra. Ugyszólván azt lehet mondani, hogy most kezdődik a végső küzdelem a 48-as és 67 között és a függetlenségi párt kötelessége most a nemzetet nagy céljai felé vezetni és a nemzetnek szebb jövőt teremtve, megmutatni, hogy amit a 67 el nem érhetett, megteremtette a 48, megteremtette az igazi erős, munkaképes, fejlődő államot és megteremtette azt, ami után a 67 uralom alatt hiába sóvárogtunk: a nyugalmat, békés boldogságot. A függetlenségi pártnak ebben a munkájában kitartásra, óvatosságra és okosságra van szüksége. Átalakitó és fejlesztő munkáját rázkódtatás nélkül kell elvégeznie. Ne pazarolja a maga erőit, de ne vegye tulságosan igénybe a nemzetét sem. Követelheti a nemzet pénzét, vérét, de nem: az életét. Több mint három évtized rombolását kell helyreállitani. És mindenek felett megerősiteni azt a nagyon megingott bizalmat, mellyel a nemzet a 67-es kormányok iránt mindig viseltetett.

Mi bizalommal tekintünk az uj korszak és a függetlenségi párt munkája elé. Amily okosságot, önmérsékletet és erőt tanusitott a harcban, annyi eszélyességet, energiát a munkában és akkor bizunk és hiszünk a jövőben, jövő idők nagy eszményében: a független magyar nemzeti állam kiépitésében. A trónbeszéd megadta immár a jelszót: munkára fel!

*

Van már vagy két éve, hogy a felség nem volt nálunk. Most „haza" jött vagy négy napra. Különben: ne kerteljünk, nem „haza" jött. Eljött egy kis stácvizitre.

Ebből az alkalomból cigánykereket vet az egész Budapest, örömükben kánkánt járnak a pesti lapok betüi és a hódolattól hasra vágódik még a forradalmi „Népszava" is.

Tulajdonképen minek is örülünk oly nagyon? Hogy a király két év után végre eljön négy napra hozzánk is? Bécsben meg Schönbrunban sokkal többször megfordul, azok nem örülnek valami rendkivüli módon. Hogy nekik császárjuk?

Nekünk: királyunk.

Hogy ők megfizetik a tartásdijat?

Hát a mi 11 milliónyi civilistánk kis kutya?

Vagy talán a felség kényelmetlenül érzi magát nálunk, mert mindig veszekszünk? Hát az osztrák, cseh, lengyel men nem tudom, milyen nació nem eszi, falja egymást?

Nálunk csak szelid bárányok enyelegnek, míg odaát véres marakodás folyik a szelindekek közt.

Valami más tartja tehát az agg uralkodót hü magyar népétől távol. De mi lehet az? . . .

Mig az okát meg nem találjuk, örüljünk, ha két esztendőben egyszer elnéz hozzánk négy napra.

Szólott a király.

Szólott a király s szava elhangzott az országban. Diszes márványterembe gyültek az ország törvényhozói diszruhákban, hogy meghallják a király szavát, hogy irányát tudják müködésüknek. A király szava elhangzott, elmélkedhetünk fölötte. Teljes egészében: megnyugtató, biztató és reményt keltő. Összehivta, megnyitotta a király az országgyülést, ezuttal nem azért, hogy monarchikus céljait hajtassa végre, de hogy az ország népe megnyilatkozásaként egybegyült országgyülés müködjön, dolgozzon a haza javára, az ország nagyságára és a trón tekintélyének emelésére.

Kiemelkedő része volt a trónbeszédnek az érzelmek ama méla ismétlése, amelylyel a mult kellemetlenségeit érinti s azok fölötti atyai fájdalmának ad kifejezést. Alattvalói hüséggel és tisztelettel fogadjuk a királynak az ezuttal és efölött érzett őszinte fájdalmát. De egyuttal — nem a magunk mentségére — ezuttal le kell szögeznünk azt az elvitázhatatlan tényt, hogy e fájdalom előidézésében nekünk, a nemzeti eszme harcosainak, a királyi és nemzeti jogok védőinek része nem volt.

S ha a Felség szivét a multak miatt fájdalom érte, ugy akkor a mi fájdalmunk kétszeres volt. Szomorodott szivvel kellett látnunk, hogy ősz, atyai jó királyunk szive elfordult hü nemzetétől és rossz tanácsadóira hallgatva, nem akarta megérteni a nemzet igaz őszinte, igazságos szavát. Láttuk, hogy az ő nevében, lelkének jegyében tomboltak az országban a féktelenségek, a bün és a gonoszság. S e rémlátomások hatása alatt elzsibbadt érzésünk, eltompult érzelmünk: de a harc hevében kitartottunk. Ime, megadatott nekünk, hogy jó királyunk a nemzet szaván szólott hozzánk. Amit mondott, mind telve szent igékkel, a nemzet szent jelszavaival.

Bölcs mérséklettel és a multakon szerzett szomoru tapasztalatokkal, siet maga a magyar alkotmány védőbástyái megerősitésére. Tudatában van annak, hogy egy ország függetlenségét csak alkotmánya biztositja, amely ép ugy, mint a király személye, szent és sérthetetlen, — tudja, hogy e szent ereklyéhez szentségtelen kezekkel nyulni, eléggé meg nem torolható gonoszság. Ez ellen kiván nyujtani a jövőben biztositékot, védelmet.

Átszállta szivét a magyar érzelem és a magyar nemzetiség, amikor az általános választói jognak megalkotásával a jogkiterjesztést teszi feladatunkká, s mikor azt a magyar államiság kiegészitésének eszközéül óhajtja megalkottatni. A nemzet függetlenségét kivánja törvényileg és közjogilag reformálni, amikor a törvénykezés feladatának teljesitéséről szólva, utal már az ezt követő országgyülés, nemzeti programmjára és nemzeti feladatainak teljesitésére,

Ez ország jövendő gazdaságát és nagyságát óhajtja és állitja szemeink elé, amikor az ipar és kereskedelem fokozatosabb fejlesztéséről szól, mind

„Sirolin"
Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szamárköhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.
Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche" eredeti csomagolást.
F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche"
Kapható orvosi rendelésre a gyógyszertárakban. — Ára üvegenkint 4.— korona.

elsőbbrendü tényezőről s mikor ezzel kapcsolatban a munkás jólét biztosi tását helyezi kilátásba.

A külfölddel való viszonyunkat a béke megóvásában látja csak megfelelőnek, aminek fenntartása elsőrendü hazafiui kötelessége minden magyarnak.

Egyáltalán, sulyos feladatokkal terhelten bocsátja munkálkodásának utjára a jelen országgyülést — s ha a munkát hirdető szavát, mely elhangzott az egész ország szine előtt, megfogadja a kellő őszinteséggel minden igaz magyar, akkor e feladatok testet öltenek, s egy lépéssel közelebb jutunk ahhoz a célunkhoz, amely hivatva van megteremteni: — Magyarország teljes önállóságát és függetlenségét.

A parlament munkássága nyomán derüljön egy jobb kor a hazára, a nemzetre és királyára.

Politikai hirek.

Budapest, május 25.

A képviselőház s a főrendiház is elvégezte a megalakulás robotmunkáját. A főrendiház már végleg meg is alakult, a képviselőház azonban még csak szombaton vá lasztja meg tisztikarát. A jelölések erre már végérvényesen megtörténtek. Az elnökségben mindössze annyi változás történik, hogy az alkotmánypárt az államtitkárrá kinevezett Boglár Ferenc helyére Návay Lajost, Battonya követét jelölte, kinek jelölése az egész parlament tetszésével találkozott. Világos fejü, higgadt és minden tekintetben korrek gondolkozásu politikus, kinek megnyerő egyénisége általános szimpatiát váltott ki képviselőtársai körében.

A vámkonfliktust, ha ugyan ennek lehet nevezni azt a különben jelentékeny differenciát, mely az osztrák s a magyar kormány között keletkezett, még mindig tiltakozik az ellen, hogy a két ország között fennálló vámszövetség szerződés alakját vegye fel s ugyanazokkal a vámtételekkel, de mint autonóm vámtarifa cikkelyeztessék be. Hir szerint Wekerle Sándor miniszterelnök a hét közepén Bécsbe utazik, hogy e kérdésről az osztrák kormány vezetőjével tanácskozzék.

A képviselők már átestek az ismerkedésen s ma már nagy buzgósággal és hévvel belefogtak a politizálásba. A trónbeszédet kritizálták s temperamentumaik szerint sötétebb vagy derüsebb prognózist készitenek a legközelebbi jövendőről. Aligha téve dünk, ha a hallottak nyomán megállapitjuk, hogy kedvetlenség és ellenzéki hangulat itt-ott mutatkozik ugyan, de ellenzékieskedési szándéknak vagy akadékoskodásnak nyoma sincs. Olyan erős a bizalom a kormány iránt, hogy senki sem kételkedik abban, hogy a „nagy miniszterium" a mutatkozó nehézségek dacára is sikeresen fogja megoldani föladatát és minden tekintetben beváltja az uj korszakhoz füzött reményeket.

Az uj földmivelésügyi államtitkár Mezőssy Béla lett, Mezőssy még fiatal ember, de máris régi, hasznos és tisztelt tagja a törvényhozásnak. Tele van tetterővel és ambicióval. Tehetségei nem közönségesek. Most az alkotó tevékenység forrpontjába került. Szivesen üdvözöljük.

E diszes polc elfoglalása mindenkire megtisztelő lenne. Kétszeres kitüntetés Mezőssyre, hogy Darányi választotta őt bizalmas munkatársául. E vezetés alatt bizonyára sikeresen fog haladni célja felé, mely nem lehet más, mint a földmivelés nemzeti fog lalkozásának virágzóvá tétele.

Az érettségi.

(Levél egy anyához)

— Ami most nagyon is aktuális. —

Asszonyom, először is a drága gyermek nem fog megbukni, mert nagyobb szamarak is kaptak már érettségi bizonyitványt; másodsorban is, a drága gyermek nem fogja magát fejbe lőni, mert fordultak már elő nagyobb bukások is az életben és e bukások hősei a legritkább esetben nyulnak a revolverhez; sőt ha már öngyilkosságra vetemednek, inkább a mérget válasszák. Mert az ördög nem alszik és hátha csakugyan meghal az ember.

Körülbelül ezek az általános motivumai vigasztalásomnak, amelylyel az ön aggódó anyai szivét megnyugtatni igyekszem. Lássa asszonyom, szörnyü nagy hiba az, hogy szeretett fiacskáját, aki össze-vissza tizenhét éves, nem méltóztatik fülénél megcibálni, hanem előbb levelet ir a szerkesztőségnek, hogy mink szolgáljunk jótanácscsal. Kétségkivül megtisztelő feladatot bizott reánk ezáltal; és legjobban szeretnők drága fiacskája helyett letenni az érettségit, ha ebbe a főigazgató ur beleegyeznék. Sőt, ha lehetséges volna, szivesen átiratnám a magam érettségi bizonyitványát a reményteljes ifju ur nevére. Nekem ugy sincs szükségem arra a bizonyitványra. Mondhatom, igen kevés hasznát láttam; és egészen uj dolgokat kellett tanulnom, hogy megélhessek, amikor kijöttem az iskola padjaiból.

És ha megbukik a szeretett gyermek, — no hát mi történik akkor? Nem tudom, nem lesz-e szerencsésebb. Az érettségi bizonyitvány valóságos kolonc, amely a gyönge és egyénietlen jellemeket hozzáköti a lateiner existenciához. No, a lateinerségnél nincs szomorubb és nincs hiábavalóbb élet. Még a suszterek, a lenézett suszterek is jobb dolguk van. Mert nem a suszter tartozik a hivatalnoknak, hanem megforditva.

Asszonyom, ön meg fog gyülölni engemet a most kimondó szentenciámért, de habozás nélkül bátorkodom kijelenteni, hogy az érettségi bizonyitvány jelentőségnélküliségének oka abban rejlik, hogy igen könnyen megszerezhető.

Ön azt feleli, hogy a tanárok pártján vagyok. Pedig dehogy. Semmi közöm a tanárokhoz, én a közönség pártján vagyok és éppen a közönség boldogulása érdekében tartom óhajtandónak az érettségi vizsgálatok szigoritását és igy az érettségi bizonyitvány reális jelentőségének elérését. De akkor igen természetesen, az érettségi bizonyitványt olyannak képzelem, hogy az nemcsak kvalifikácionális hatálylyal birna, de egyszersmind valóban oly ismereteknek lenne kifejezője, amelyek az életben kenyérkereseti eszközül szolgálhatnak az „érett" ifjunak. A jelen vizzonyok közt a legéretlenebb ember éppen a frissen érettségizett ifju. Sokkal érettebbek és többet tudnak azok, akiket a mások által mostohának nevezett, de szerintem üdvös körülmények már tizenöt-tizenhat éves korukban a maguk emberségére utaltak.

Az iskolában sok fölöslegeset és kevés szükségeset tanitanak. Annak számára, aki tudományos pályára készül, gyönge talaj a mai középiskola; viszont annak a számára, aki a gyakorlati pályán akar boldogulni, a lehető legrosszabb alap a középiskola. Sehogy sem megfelelő.

Ennyiben van az ügy, asszonyom. Más lapra tartozik, hogy kedves és drága fiacskájában van-e szorgalom és van-e ész. Ha ez a kettő megvan, jó

A rabbi.

Éjjel van, csend uralkodik mindenütt, de a templomszolga a fakalapácsot, melylyel reggel, este összehivja a hiveket, egyre koppanni hallja, amint felemelkedik és lehull.

— A kalapács nem hagy aludnom, — szólt lányának, aki szintén hallotta a különös zajt

— Valaki haldoklik az utcában, — felelt a lány borzongva s azonnal felkiáltott nagy félelem hangján.

— Figyelj, Izrael: bizonyára a rabbi.

E pillanatban megszünt a kalapács zörgése, de kivülről valaki hevesen kopogtatott az ablakon s egy hang bekiáltott.

— Keljetek fel s kopogtassatok az ajtókon, hogy gyüljön össze a nép a zsinagógába, zsoltárokat kell mondani, mert a rabbi haldoklik.

És aztán, a néma éjszakában hallani lehetett a kapukon a kalapács jól ismert, háromszoros ütését.

Lelke mélyéig remegve hallgatta a templomszolga leánya a házról-házra tipegő lépteket.

S mikor az utolsó ütés is elhangzott az utca utolsó kapuján, igy szólt magában:

— Most lehelt utolsót.

És nem tudta elfojtani keserves könnyeit.

De a zsoltárok zengése még visszatartotta a rabbi elszállani készülő lelkét s a halál árnyai még nem kisértettek ágya körül.

Reggelre lett rosszabbul s a tanitványai annál jobban jajgattak.

Viaszt vettek s gyertyabelet s megmérték a beteg derekát: erre a vastagságra egy óriási gyertyát halotti lepelbe takartak, kivitték a temetőbae, ahol eltemették a halottak közé.

Hanem azért gondoskodni kellett a rabbi testhosszának megfelelő hat deszkáról, koporsója számára.

— Isten! Hatalmas Isten! — kiálták tanitványai, mit tegyünk, hogy ne haljon meg?

— Gyüjtsetek éveket számára — mondá egyikök — Isten talán elfogadja.

Egyik tanitvány házról-házra járt papirral kezében, melyre ki-ki felirta az évek, hetek, vagy napok számát.

A templomszolga leánya épen lakása kapujában állt, mikor a tanitvány a papirral eléje ment.

— És te — szólt a leány felé fordulva — te mit sem adsz a rabbinak?

— Az életemet, az egész életemet adom, mondá az zokogva.

— Felirjam?

— Irja, irja!

És a tanitvány felirta a leány életét.

Ez órától kezdve a rabbi meggyógyult s másnap egy ifju halottat tettek le a temetőbe. A templomszolga leányát.

Amily kevéssé habozott a leány elmenni a holtak közé, oly nagy fáradtságba került a rabbinak a saját nevét eltüntetni az élők könyvéből.

Felgyógyulása első idejében a rabbi vidám volt s csodálatos erőre kapott ujra. Később szomoru s halvány volt. Nem tudták mire vélni.

S valóban nem tudták, hogy a késő éjszakában, mikor a rabbi ott ült a Gemarát olvasva, lenn az udvaron könnyü dal hangzott fel s valahányszor a rabbi kinyitotta az ablakot, egy fiatal leányt látott maga előtt s fel a csillagokig, az árnyak fátyolán át, a halálban megjegesedett mosolyát.

— Most — gondolta a rabbi — szabad volna s dalolna, mint a madár a légben.

S a hallgatag éjben könyeivel árasztotta a Gemara vastag lapjait.

Egyszer éjfél felé, aggó kiáltások járták be a házat, különös hangok, aminőket a fájdalom csavar ki. Nyomban rá egy uj szülött gyermek siránkozása ütötte meg fülét.

— Ó nyomoruság! kiáltott a rabi, — én fosztottam meg ettől a gyönyörüségtől.

egészséggel egyetemben, akkor ne féljünk az érettségitől.

Ész, szorgalom, jó egészség és becsületérzés: többet ér ez az életben ezer diplománál és minden vagyonnál. Igyekezzék tehát fiacskájában ezeket a postulatumokat fejleszteni és akkor — biztositom — a legboldogabb ember e föld hátán az ön drága fiacskája lesz.

Fogadja asszonyom kiváló tiszteletem nyilvánitását, készséges hive: *Janetro.*

HIREK.

Wolafka püspök temetése.

Mély és osztatlan részvét nyilvánul az egész városban a mélyen sujtott Wolafka család iránt. A hivatalos gyásznál azonban sokkal mélyebb az, amely a nép széles rétegénél mutatkozik. A nép nagyon szerette az elhunyt egyházfejedelmet. Ravatalát a koszoruk százai boritják. Ravatala körül ezrek szeméből hull az átérzett nagy veszteség igazkönyüje.

Ma délben a városi tanács nevében Körner Adolf és Bészler Károly tanácsnokok helyeztek koszorut a boldogult ravatalára és fejezték ki részvétüket a gyászoló családnak.

Egész nap folyt a templomalatti sirboltban is, ahová az elhunyt egyházfejedelmet a sáját kivánsága értelmében örök pihenőre fogják helyezni holnap, szombaton délelőtt 9 órakor. A temetési szertartásokra vonatkozólag is, megtörténtek már a végleges intézkedések. A temetési szertartás a hivatalosan megállapitott sorrend szerint a következő:

Pont 9 órakor a templomban fölravatalozott holttest fölött gyászistentisztelet, utána ugyancsak a templomban beszentelés, amely után a koporsó a templom előtt ravatalra helyeztetik s az egész egyház képviseletében beszédet mond Irinyi István dr., az egyházi bizottság ügyésze és jegyzője. Beszéd után megindul a menet s a Svetitsintézet felőli oldalon kordon között halad a gimnázium keleti kapujáig, ott az udvaron keresztül bevonul a sirbolt bejárataihoz, ahol ujólagos beszentelés után a koporsó leszállittatik a kriptába. — A temetési menetet megnyitják a koszorut vivő leányok, ezeket követi a papság, azután vitetik a koporsó. A koporsó után: a család és a testületek. A nagy közönség a kordonon kivü elterülő térségen foglal helyet. A zárda és a leányiskola növendékei a gimnázium keleti kis udvarában, a gimnázium és a fiuiskolai növendékei pedig a nagy udvaron foglalnak helyet; az udvaron két oldalt a koszorut vivő leányok állanak sorfalat. A holttestet a templomban helyeztetvén ravatalra, azt a nagyközönség egész napon át megtekintheti. Bejárat: a főajtón; kimenet: a bal oldali sekrestye ajtaján.

Temetés napján a szentélyben levő padok a család, papság, az apácák, továbbá az egyházközségi bizottság és iskolaszék tagjai részére tartatnak fenn. A templom hajójában a jobb oldali első padszakasz a katonaság, a baloldali első padszakasz pedig a többi világi hatóságok részére lesz fentartva. A templom ajtai fél 9 óráig zárva lesznek; s hogy a tolongás elkerülhető legyen, első sorban a testületek és képviseletben megjelentek bocsáttatnak be s csak azután a beférő nagy közönség.

Az izr. nőegylet, amely iránt az áldott emlékü Wolafka püspök kezdettől fogva a legnagyobb jóindulattal viseltetett, szintén részt vesz a város gyászában. Az izr. nőegyesület elhatározta, hogy a boldogult püspök ravatalára koszorut helyez, jótékony működésének emlékét jegyzőkönyvében örökiti meg, a holnapi temetésen az egyesület testületileg részt vesz és a megboldogult családjához részvétiratot intéz.

—

— **Belgrádi dalosok Debrecenben.** A belgrádi dalosok a következő levél kiséretében küldték be a működő tagjaik névsorát a debreceni dalosverseny rendezőbizottságának. Tekintetes *Csurka István urnak a rendező bizottság titkára* Debrecen. Milovanovits Gjoka a belgrádi dalegylet főintendánsa és tiszteletbeli tagja közölte velünk e hó 11-iki nagybecsü levelök tartalmát, amelyből örömmel látjuk reánk nézve oly nagyon hizelgő fogadtatásunk programmját, junius hó 2. 3. és 4 napjára.

Az önök előzékenysége oly határtalan, hogy nekünk már semmi kivánni valónk sem marad s igy e tekintetben már semmi közölni valónk sincsen.

Miután Milovanovits ur magára vállalta, hogy e hét folyamán mint kiküldöttünk Debrecenbe utazik, egyedüli kérelmünk, hogy vele a további részletekre megállapodni sziveskedjenek.

Kivánságuknak megfelelve tuloldalon tudatjuk vendégjeik névsorát s maradunk kitünő tisztelettel és barátságos üdvözlettel: *Jovanovits Milán* titkár. *M. Zakics* elnök.

A belgrádi dalegylet vendégeinek és tagjainak jegyzéke:

1. Tiszteletbeli elnök: Todorovits Hevon ur a müvész akad tagja. 2. Elnök: Cukits Mihály ny. ministeri osztályfőnök. 3. Milovanovics Gjóka ur, a müvészeti akadémia tagja leányával. 4. Alelnök: Kalik Spéra tanár ur. 5. Karmester: Mokranyac St. Stevon ur, zenetanár, a müvészeti akadémia lev. tagja. 6. Igazgató: Petrovits K. Dragutin ur, bankhivatalnok. 7. Titkár: Jovanovits Milán, államnyomdai tisztviselő. 8. Pénztáros: Porobits Dragolyub ur, szállitmányozó.

Hölgy tagok: Blokranyak St. Alica urnő, Jarolimekova Sófia urnő, Feigl Dragina urnő, Gyorgyevits Aut. Perka urnő, Petrovics Drag. Jelena urnő, Makszimovits Drag. Jelena urnő, Popovits Draginja urnő, Jarolimekova Bozena kisasszony, Karajovanovitseva Zorka kisasszony, Valekova Draginja kisasszony, Petrovitseva Drag. Zora kisasszony, Lazarivitseva Milica kisasszony, Petrovitseva Drag. Kasara kisasszony, Karajovanovitseva Janka kisasszony, Preditseva Sofia kisasszony, Kratohvilova Stanislava k. a. Milotinovitseva Joanka k. a., Gjorgjevitseva Ruzsa kisasszony, Gjorgjevitseva Leposzava kisasszony, Feiglova Auguszta k. a. Tasitszeva Borza kisasszony, Makszimovitseva Vidoszava kisasszony, Gjorgjevitseva Zorka kisasszony, Nicsotina Nina kisasszony.

Férfi tagok: Stanojevits Konstantin, államvasuti hivatalnok, Rajits Milán államnyomdai hivatalnok, Petrovics Milorad egyetemi hallg Milotimovits Mark áll. pénz. számfejtő, Biniczky Iiasa zeneszerző, Petrovics Mihajl egyetemi hallgató, Zsivkovits Dusan közs hivatalnok, Vovesz József áll. vas. hiv., Dimitrijevits Vladan áll. v. hiv. Gjorgjevits Radovan áll monopol igazg. hivatalnok, Klokits D. Stevan áll. mon. igazg. hiv., Bogalincsevits Teodor egy. hallg., Jovanovits Peter egy. hallg., Petrovits Voja egy. hallg., Stefanovits Nikola egy. hallg., Milojevits Miloje egy. hallg., Popovics Zsivota egy. hallg., Popovics Jovan egy. hallg., Komarcsits Miliovj ujságiró, Popovics Gjura irodafőnök, Nikolits Java pénzügyminiszteri tisztviselő, Joramovits Dusan tanár, Blagoje Barlovac ügyvéd, Davidovits Kosta nyomda tul., Djorits M. Dimitrije gyáros, Zonesarits Jovan pénzügyminiszteri hivatalnok, Strojovits Mihajlo egyleti szolga.

— **Hivatalnokok fizetése.** A tisztviselők eladósodásának meggátlása végett az igazságügyminisztériumban fontos törvényjavaslat előkészitését tervezik. Törvény utján akarják ugyanis elrendelni azt, hogy ezután a hivatalnokok fizetése ne legyen lefoglalható s igy a magyar tisztviselői kart az uzsora karmai közül megszabaditsák. Hát ez nagyon rendén lesz, csak az is benne legyen a törvényben — ha ugyan lesz majd ilyen törvény — hogy a tisztviselőnek — adósságot büntetés terhe alatt nem szabad csinálni.

— **Hirlapirók gyülése.** A vidéki hirlapirók országos szövetségének igazgatósága május 20-án tartotta meg rendes negyedévi ülését Szegeden Szávay Gyula elnöklete alatt. Az ülés során ösmertette az elnök a Szövetség negyedévi tevékenységének eredményét, mely főképen a vidéki hirlapirók erkölcsi és anyagi érdekeinek megóvására és

---

S ezután minden éjjel hallotta a siránkozást, égi bölcsődaloktól meg-megszakitva, s e dalok sirni kényszeritették szive mélyéből.

A fájdalomkiáltások egymásután hatszor hangzottak fel, mindenik után aztán jött az ujdonszülött, s azok a bájos bölcsődalok. S ezután hosszas csend.

Egyszer még hallani lehetett egy könnyed. vidor éneket, s a rabbi mondá magában:

— Most vezetik be első fiugyermekét a gyülekezetbe, s én fosztottam meg e gyönyörüségtől.

A csend ujra beállt. Par év után ujra felhangzott az öröm dala, s a rabbi mondá:

— Most vezeti leányát a menyekzőre! — nyomoruság! óh nyomoruság! S én vagyok, aki elraboltam tőle ezt az örömet.

Mikor ujra szólt a hang, sohasem volt az panasz, vagy siralom, de örökké édes és boldog dal s a rabbi mondá:

— Boldog anya lett volna, s én raboltam el boldogságát.

És igy élte le a rabbi a fiatal leány egész életét.

Sokat adott volna érte, ha csak egyszer is keserü panaszt hall vala a szép dallamok helyett: biztos lett volna akkor, hogy a lány megismerkedett volna a földi szerencsétlenséggel. De óhaja nem lőn meghallgatva, s a rabbi könnyeivel öntözte a Gemarát.

— Mi ez? — mondá — ilyen boldog lett volna?

— S aztán meg akart halni, elfogyni; e dal megkeseritette életét. És mégsem tudott meghalni.

Öreg lőn és törődött, a község lakói mind előtte hágtak a koporsóba; nem maradtak csak azok a kis gyermekek, akiket megáldott születésükkor, s csak mint szomoru, kesergő öregeket látta őket maga körül vánszorogni, elhalasztani óhajtva könyörgésükkel a halált — de hiába. Mind elhaltak. De ő, ő nem tudott.

— Ó mikor jő el a pillanat, fiatal, leány — mondá — meddig akarsz még élni?

S aztán egyszer, éjfél tájban, az udvarból kiáltás hallatek, mint egy haldoklóé.

— Most már meghalt — mondá a rabbi. — Legyen Isten mindörökkön áldott!

Másnap, jó korán reggel, tanitványai ott találták élettelenül, fejével a Gemarára borulva.

Forditotta: **A.**

előmozditására irányul. Szeretettel és hálával emlékezett meg az elnök a nagyközönségnek a Szövetség irányában tanusitott páratlan jóakaratáról, melynek fényes bizonyságát adja a pénztári jelentés. Eszerint a befolyt negyedévben adományok, tagdijak, estélyek rendezéséből 7256 kor. 90 fillér folyt be a Szövetség pénztárába. Az igazgatóság őszinte örömmel fogadta ezen jelentést és a jószivü adakozóknak, nemkülönben a Szövetség aradi, pécsi és szegedi választmányainak, melyek legtöbbet fáradoztak a Szövetség érdekében, jegyzőkönyvileg mondott köszönetet és Ujházi Edét a nemzeti szinház kitünő müvészét a Szövetség vagyonának tekintélyes összeggel való gyarapitásáért, az alapitó tagok sorába iktatta. Mivel pedig a Szövetség 10 éves fennállása óta még mindig nincs azon helyzetben, hogy legfőbb célját, a beteg és állásnélküli vidéki hirlapirók anyagi segélyezését a kivánalmaknak megfelelően teljesithesse, az igazgatóság a vagyonszaporitásra vonatkozólag többféle javaslatot fogadott el. Eszerint legközelebb országos mozgalmat fog inditani a Szövetség, pártoló tagok gyüjtése céljából. Tekintve az évi 4 koronában megállapitott tagdij csekély voltát az igazgatóság biztos reméli, hogy a magyar társadalom szine-java örömmel fog sorakozni a Szövetség tagjainak táborába. Az ülés ezután kegyelettel vette át Nyilasy Sándor festőmüvésztől a Szövetség nagyérdemü néhai elnökének Kulinyi Zsigmondnak olajfestésü arcképét és azt a Szövetség helyiségében ünnepélyesen elhelyezte, egyszersmind gondoskodott arról, hogy a kiváló férfiunak emelendő sirkő a Szövetség hozzájárulásával impozánsabb legyen. Tudomásul vette az igazgatóság a módositott alapszabályok jóváhagyását és elfogadta az ujonnan kidolgozott ügyrendet. Segélyezésekre ezuttal 710 koronát szavazott meg az igazgatóság és a rendes tagok sorába fölvette: Göndör Ferenc kaposvári, Hübner Emil dr. ceglédi, Szolnoky Gerzson és Rábold Gusztáv h.-böszörményi, kővári Kaffehr Béla szombathelyi, Vass Géza szegedi és Horkai Elemér miskolci hirlapirókat. Két üresedésbe jött igazgatósági tagsági helyre kővári Kaffehr Bélát és Szathmáry Zoltánt hivta meg.

— **Uj ügyvéd**. Grausz Mátyás dr. a debreceni társasélet rokonszenves tagja az ügyvédi vizsgát Budapesten sikerrel letette.

— **Dr. Wolafka Nándor hazahozatala**. Alig néhányan tudták, hogy a megboldogult püspök tetemét csütörtök délben szállitják be az indóházról. Mégis ezernyi nép lepte el az utakat, melyen a szomoru menet elhaladt és ezernyi nép követte a gyászkocsit. Erről a gyászmenetről készült néhány pillanatfelvétel, melyen Letzter József jeles fényképészünk felvételei láthatók már Békés Lajos férfi divatkereskedő kirakatában. Rengeteg közönség nézi naphosszat a Varga József butorkereskedőnél kiállitott óriási olajfestményét és a posta épületen lévő kirakatban elhelyezett jól sikerült legutolsó felvételeit, amelyek mind Letzter munkái.

— **Tornászvendégeink érkezése.** A szövetségi tornaversenyre jövő egyletek a következő vonatokkal érkeznek Debrecenbe. Pénteken, 25-én délután fél négykor: Az Egyetemi Atl. Club, este a gyorsvonattal az Egyetemiek egy része és Magyar Testgyakorlók Köre, este 8 óra 19 perckor Eperjesi Torna és Vivóegylet, Kassai Jogász Sp. E; szombaton, 26-án hajnalban fél háromkor érkezik a budapesti III. ker. Tornaegylet; szombaton 26 an délután fél négykor: Postatisztviselők Sport. Egyl., este a gyorsvonattal jön a tornászok zöme: Aradi Atl. Club, Bp. Tornaclub, Egyetemiek egy része, Postatisztviselek Sp. Egy., Budai Tornaegylet, Bp. III ker. Tornaegylet. Pécsi Tornaegylet, Temesvári T. E, Szegedi T. E., szombaton este 8 óra 19 perckor: Sárospataki Ak. Tornaegylet, Kassai Atl. Club; vasárnap hajnalban fél háromkor érkeznek: Bpesti Kereskedelmi alkalmazottak, Magyar Testgyakorlók Köre, Bp. III. ker. Tornaegylet, Bpest-Kőbányai T. E.; vasárnap a déli gyorsvonattal: Nemzeti Tornaegylet. A többiek még nem jelentették érkezésüket. Debrecenből a tornászok legnagyobb része vasárnap az éjjeli vonattal utazik el. Néhányan itt maradnak hétfőre is.

— **Szinlelt öngyilkosság** Csütörtök délután telefonon jelentették a rendőrségre, hogy Nagy Erzsébet József-kir.-herceg-utca 17. szám alatt lakó 16 éves leány öngyilkosságot követett el. Az értesités után a helyszinén megjelent Szalay Béla rendőrorvos megvizsgálta a leányt, akin semmi különösebb változást nem észlelt. Állitólag gyufa oldattal kevert zsiros szódát ivott volna, de ennek nyomát az öngyilkoson felfedezni nem sikerült. Nagyon valószinünek látszik az, hogy a leány szabadulni kivánt a helyéről s mert másképp nem tudott, öngyilkosságot szinlelt. Nagy Erzsébetet, mivel komolyabb bajt nem észleltek rajta, szülei gondjaira bizták.

— **Cirkusz megnyitás**. Holnap, szombaton tartja bemutató előadását hirneves C. Victor cirkusz, a mely az éjjel érkezett meg Szatmárról külön vonaton. A cirkusz sátrát pár óra alatt felállitották a vásártéren és ma estére már meg is tartják a bemutató előadást. A cirkusztársulat 56 tagból áll. A legkiválóbb artisták a tagjai. Victorné idomitott lovai és spanyol iskolalovaglása méltán fognak feltünést kelteni. Ruppert Riediser a világhirü kerékpáros, akinek hajmeresztő mutatványai utólérhetetlenek, Zedklávics Hugó, Charles Kitán, az Alexandrowa sport csoport, Rósé Willy a kitünő ugró Miss Elvira fonce mülovarnő, Miss Merry a társulat kiválóbb tagjai. A cirkusz társulat titkára Waldapfel Béla a kitünő birkozó mester. A megnyitó előadás iránt általános az érdeklődés. A cirkusz háromhétig marad Debrecenben.

— **Az ellenállás története**. Rendkivül érdekes munka fogja még ez évben gazdagitani Magyarország alkotmánytörténeti irodalmát. Az 1905—6. évi vármegyei ellenállás egyik legalaposabb ismerője és zászlóvivője, marosujvári dr. Horváth József országgyülési képviselő, a vármegyei tisztviselők országos egyesületének főtitkára most rendezi sajtó alá történelmi becsü feljegyzéseit, levelezéseit és adatait az 1905—6. évi vármegyei ellenállásról. A nagyérdekü munka részletesen fogja tárgyalni minden ellenálló vármegye alkotmányvédelmi küzdelmét. Ismertetni fogja a küzdelem középponti vezetését, szervezését, a nemzet áldozatkészségének mérvét, a tisztikarok magatartását. Közölni fogja az ellenálló tisztviselők és alkotmányvédő-bizottságok névsorát, szintugy a renegát tisztviselők és a szolgálatra jelentkezett árulók névsorát. Ismertetni fog számos megörökitésre érdemes epizódot az ellenállás napjaiból, sok, eddig nyilvánosságra egyáltalán nem jutott történelmi becsü adatot. Szóval tökéletes korrajzot ad a nemzet legutóbbi alkotmányos küzdelméről, ami tekintve, hogy például a Bach korszakról és a hatvanas évek alkotmányos küzdelméről nincs egyáltalán rendszeres munkánk, igen hasznos, igen tanulságos és igen szükséges vállalkozásnak mondható. Fölöttébb kivánatos volna, ha ezen nagyérdekü munka kiadásában az arra igazán hivatott szerzőt kormány, vármegye és közönség minden tekintetben támogatnák.

— **Tanulmányut**. Szerdán este értek vissza a 8 órai vonattal a miskolci kellemes kirándulásról a r. kath. főgimnázium tanulói. A kirándulás fáradhatlan, buzgó kalauza, Csallóközi Jenő miskolczi kir. kath. gimn. tanár, ki mindenüvé elkisérte őket s az érdekesebbnél-érdekesebb helyeket és vidéki szépségeket megmutatta. Miskocra érve a városon át Tapolca-Füred volt az első állomás itt ebédelőtti kellemes fürdő után a diósgyőri várron megtekintése után gyárban a papirgyártását nézték meg, innen a hámori tóhoz vonultak, remek szép Svájcra emlékeztető hegy alagutak között. Másnap délelőtt a diósgyőri vasgyár megtekintése volt a programm. Három órát fordiottak e nagy terjedelmü gyár megtekintésére. Tanulságos és lebilincselő volt az ifjakra e gyár belső berendezése és különösen a vasuti sinek gyártása a besemez-vas készitése meg az ágyu töltények gyártása. Nagy segitségükre volt Lipesey főbiró, ki előzékenyen gondoskodott az éjjeli fekhelyekről és az ifjak ellátásáról Tapoca Füreden. A diósgyőri jegyző Petik is nagyban hozzájárult a kirándulás sikeréhez. Mindenkép kellemes és tanuláságos volt a kirándulás, melyet Eberhardt Béla és Peckl Mihály tanárok vezettek.

— **Féláru vasuti jegy a szanatoriumi gyülésre**. A József kir. herceg szanatorium Egyesületet annak a közlésére kér fel, hogy Kossuth kereskedelmi miniszter ur ő Excellenciája a Budapesten, junius 10-én tartandó egyesületi közgyülésre az államvasutakon fel és le való utazásra érvényes féláru vasuti jegyet endedélyezett. A jegy junius 8 ától 16 ig érvényes, akik a jegykedvezményt igénybe akarják venni, irjanak a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesületnek Budapestre IX, Ferenc körut 36 szám alá.

— **Kiss Ernő szobrának leleplezése.** Kiss Ernő 1848—49-es vértanuhalált halt honvédtábornok emlékszobrának Nagybecskereken vasárnap, e hó 27 én végbemenő leleplezési ünnepségén a képviselőház Justh Gyula elnök és Návay Lajos alelnök vezetésével küldöttségileg vesz részt. A képviselőház küldöttsége 26-án, szombaton délután 5 órakor a nyugati pályaudvarról különvonaton utazik Nagybecskerekre, ahova aznap este 11 órakor érkezik. Visszautazás vasárnap délután 6 órakor.

— **Nagy tüz.** Ma hajnalra viradóra leégett a Rosenberg-féle szállitó cég piacutcai raktára, mely a Lamprecht-ház udvarán állt. Hogy mily nagy a kétségtelenül jelentékeny kár, még nem tudták megállapitani, de azt már a hivatalos vizsgálat is megállapitotta, hogy botrányos mulasztás történt a toronyőr részéről. A kistemplom toronyőre ugyanis nem adott jelzést, ugy, hogy a nagytemplom toronyőre volt kénytelen félreverni a harangot, amikor már javában égett az egész épület. A későn értesitett tüzoltóság, mely Publig Ernő főparancsnok vezetése alatt vonult ki, már nem menthette meg az épületet. A szomszédos istállóból is csak a két lovat tudták kimenteni. Az oltást a vizhiány is hátráltatta. Elszörnyedten gondol az ember arra az eshetőségre, hogy hátha veszedelmesebb ponton üt ki a tüz. Akkor a félváros leéghetne. A rendőrségnek szigoru kötelessége gondoskodni, hogy ilyen botrányos eset többé elő ne fordulhasson.

— **Megyei pénztárak és számvevőségek**. A közigazgatás egyszerüsitése céljából Széll Kálmán belügyminisztersége idején a képviselőház megalkotta az 1902. évi III. t.-cet, mely megfosztotta a vármegyéket egyik legnélkülözhetetlenebb szakszervüktől, a pénztáraktól és számvevőségtől. Ennek káros következményeit a vármegyék a lefolyt nemzeti küzdelem folyamán tapasztalták legelőször. A vármegyei törvényhatóságok autonomiájának szélesebb alapokra való fektetése és a törvényhatóságokról szóló törvény reviziója, többek között a vármegyei pénztárak és számvevőségek visszaállitása tárgyában is több fölterjesztés érkezett már Andrássy belügyminiszterhez. Mint illetékes helyről jelentik, Andrássy e feliratokat a legnagyobb figyelemben részesiti és azokat a törvényhatóságokról szóló törvény revizionális munkálatánál, amelyet még az ősz folyamán megkezd a belügyminisztérium törvényelőkészitő osztálya, fel is fogja használni. A kormány, mely a belügyi közigazgatás terén teljesen szabad kezet nyert, az 1902. évi III. t.c. hatályon kivül való helyezésével intézkedni fog a vármegyéknek régi jogaiba való visszahelyezése iránt, hogy a számvevőségeket és pénztáraikat visszakapják. Az alárendeltségi viszony megszüntetése céljából, a belügyi kormány minden vármegyében a törvényhatóság mellé rendelt számvevőséget fog szervezni.

— **Kedvezményes vasuti jegyeket** engedélyezett a tornászok részére a Helyi Vasut igazgatósága. Péntek estétől hétfőig 10 filléres jegyet válthat minden egyleti jelvénnyel ellátott tornász.

— **Barabás Béla mandátuma.** Barabás Béla tiszteletére a VII. kerület polgársága mintegy 2000 résztvevővel bankettet rendezett a városliget egyik vendéglőjében. A banketten Barabás azt az érdekes kijelentést tette, hogy három mandátuma közül a budapestit fogja megtartani, de Arad törvényhatósági életében ezentul is résztvesz. Két mandátum ürül meg tehát ismét: a nagyváradi és az aradi.

— **A tornaverseny részletes sorrendje** egy 70 oldalas füzet megjelent és 40 fillérért kapható Löfkovics Artur és Csáthy Ferenc urak üzletében. A füzetben meg van a debreceni tornaegylet vázlatos története, az összes rendező bizottságok névsorai és a versenyek és versenyzők beosztása.

— **Orfeum a Bikában.** Tegnap este ismét két ujabb számmal gyarapitotta Grünau igazgató az orfeum amugy is kitünő müsorát. Clausous Villy komikus akrobata, aki megfordul a saját tengelye körül, kitünő mutatványokkal szórakoztatta a közönséget. Ugy szintén Miss Leona kötél táncosnő is nagy tetszést aratott. Fellépnek mindennap az összes szerződtetett tagok és a közönség naponta megtölti az orfeumot és kitünően mulat.

— **Az elaltatott ember pénze.** A rendőrségen ma panaszt tett Virosi Gábor Homokujföld 123. sz. a. lakos Moravetz Domokos pálinkamérő ellen, hogy állitása szerint 75 koronát jogtalanul elsajátitott tőle. Virosi a saját állitása szerint a Moravetz depójában berugott, mert szerinte bódító port kevertek az italába, ugy hogy ott aludt el az üzletben. Mikor elszenderült, 149 korona készpénzét elvette tőle Moravetz és mikor kijózanodott, csak 73 koronát adott neki vissza, mig 75 koronát az állitólag elfogyasztott italok árában visszatartott. Az elaltatott megyar ma feljelentette.

x **Mentze Henrik ujdonságok áruházát pár nap mulva a Kossuth-utca 4. szám alá, a Pénzügyigazgatósági épületbe helyezi át, miért is a Piac és Szent Anna utca sarkán levő üzlethelyiségben az összes raktáron levő árukat rendkivül olcsó leszállitott árban árusitja el, ajánljuk mindenkinek ezen kedvező alkalmat felhasználni.**

x **Orvosi tekintélyek** előszeretettel rendelik csuz és köszvényes betegek részére a hires király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már nehányszori bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készitő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, — Debrecen Kossuth-utca „Arany egyszarvu" gyógyszertár. 107—x 51.

x **Panama, manilla szalma kalapok, uri divat cikkek legnagyobb választékban „Nyakkendő királynál" cégvezető Rózsa Lajos.** 258—3—2.

TAVIRATOK.

Kifogásolt mandátumok.

Budapest, május 25. A képviselőháznak a mandátumok átvizsgálására küldött 9 bizottsága ma délelőtt alakult meg és a képviselői megbizó leveleket átvizs álta. Az 1 bizottság elnöke lett Thaly Kálmán, a 2. gróf Zichy Miklós, 3. Hadiár Daniel, 4. Holló Lajos, 5. Kubik Béla, 6 Szalay László, 7. Bakonyi Samu, 8 Szentiványi Árpád, 9. Pisztory Mór. A kifogásolt mandátumok tulajdonosai Manin Gyula, Szebenyi Antal, Petrovics István, Rigó Lajos, gróf Karácsonyi Jenő, Sebes Dénes, Popovics Béla, Barta Ferenc, Manojlovics János, Bradicean Coriolán, Adamovich Pál, Moksits Jásó, Sziklay Otó, Vajda Sándor, Dudits Endre, gróf Hunyady László, Uhvrik Armadé, Lányi Mór és Polit Mihály.

Az uralkodó otthon.

Bécs, május 25. Az uralkodó ma Schönbrunból a Burgba hajtatott, ahol fogadta Frigyes főherceget, majd pedig Moltke német tábornokot, a német vezérkar főnökét.

Az ülések a Házban.

Budapest, május 25 Justh Gyula a képviselőház ujraválasztandó elnöke azt tervezi, hogy a képviselőház csak hetenként négyszer tartson ülést, ami különösen a vidéken lakó képviselőkre volna előnyös, mert 3 napot hetenkint otthon tölthetnék el.

Tábori Róbert meghalt.

Budapest, május 25. Tábori Róbert, az országos nevü iró és hirlapiró meghalt. Halálát vakbélgyuladás okozta.

Törvénykezés.

Gyilkos asszony.

(Esküdtszéki tárgyalás.)

Tegnap megszakitás nélkül folyt ennek a szenzációs bünpörnek a tárgyalása. A legnevezetesebb esemény az volt, hogy az ügyész Cs. Tóth Imre ellen — a mint az előre látható volt — elejtette a vádat.

Ugyancsak tegnap került a sor az orvosszakértők véleményére. Kerekes szavazóbiró felolvasván a boncjegyzőkönyvet, az elnök kérdéseire dr. Isoó János, a kiváló törvényszéki orvos terjesztette elő az orvosszakértői véleményt, mely szerint az áldozatot hét revolverlövés érte 9 mm. forgópisztolyból. Ezek közül egy feltétlenül és rögtöni halált okozó (éppen a sziv közepén hatolt be), kettő szintén halált okozó (a tüdő lebenyt furta keresztül), kettő életveszélyes a többi sulyos sebet ejtő lövés volt.

Elnök: Teljesen szembe történt a szivlövés?

— Teljesen, mert éppen a sziv közepét furta keresztül. Ez a szivlövés volt a vádlott utolsó, hetedik lövése.

— Nem lehetett észre venni igy külsőleg az asszony állapotos voltát?

— Nem, csak tapintás által. A boncolás által kiderült, hogy az asszony 5 hónapos terhes volt. A méhmagzat rögtön meghalt, a mikor az anya.

Hosszasan és lelkiismeretesen megfigyelték a vádlott elmeállapotát, de teljesen épelméjünek találták. Öntudatának ugy a tett elkövetése alatt, valamint egyébkor is teljesen ép és normálisnak kellett lenni, mert a legkisebb részletre is hiven visszaemlékezik. Babonás sem lehetett, mert semmiféle téveszme, érzékcsalódás, káprázat, vizió nem volt tapasztalható nála. Sőt olyan éles eszü, határozott jellemü asszony, a mi még az orvosokat is bámulatba ejtette.

Láng dr. még hypnózis-féle kisérleteket is végzett rajta, de az asszony nyugodtsága, hidegsége miatt kisérlete eredménytelen maradt.

Kardos dr. védő inditványára kihallgatták dr. Isoót, mint tanut.

Dr. Isoó mint tanu kijelenti, hogy soha nagyobb megbánást nem látott még bünösnél, mint ennél az asszonynál. Teljes szivéből megbánta a tettét. Sőt annyira buskomor volt néha, hogy azt hitte, hogy a vádlott melancholiába fog esni. Ezért gyógyszereket is adott neki. Tanu vallomására esküt tett.

Az orvosszakértők véleménye után következett a mai tárgyalás legnevezetesebb eseménye: dr. Udvarhelyi Dezső kir. alügyész Cs Tóth Imre ellen a vádat, melyet egyáltalában nem látott bebizonyitottnak, elejtette, mert szerinte — inkább meneküljön 99 bünös, mint sem, hogy egy ártatlan elitéltessék. A mai nap folyamán hangzottak el a perbeszédek. Az elnök a tárgyalás megnyitása után a bizonyitási eljárást befejezettnek nyilvánitotta és felhivta ugy az ügyészt, mint a védőt az esküdtekhez intézendő kérdések inditványozására. Majd ennek megtörténte után a biróság zárt ülésében megszavazta a kérdéseket.

Két főkérdést intéznek az esküdtekhez. 1. Bünös-e Z. Fekete Imréné Jánosi Zsuzsánna abban, hogy 1904. év augusztus 30 án reggel Cs. Tóth Imrénét hét revolverlövéssel megölte.

2. Ha igen, előre megfontolt szándékkal követte-e el tettét, vagy nem.

Ezután fölhivta Oláh elnök az ügyészt a vádbeszéd elmondására.

Dr. Udvarhelyi Dezső alügyész siri csöndben állott föl és ötnegyed óráig beszélt.

Kir. ügyész:

Feketéné — ugymond — beszámolt az ő bünösségével a mostani tárgyalás folyamán 1904. év decemberében a tárgyalás befejezésekor elejtette ellene a vádat s akkor igy végeztem beszédemet: Igazság kiderül mint a napfény. Bármily köd fedi a napot, egyszer mégis eloszlik köd s nap sütni fog. — A sors és nyomozók buzgósága odafejlesztette az ügyet, hogy tisztán lehessen látni. A vádlott hónapokon, sőt esztendőkön keresztül fölemelt fővel állt ez ügyben a birák előtt. De az első vallomása sem tiszta, igaz, akkor is igyekezett maga után rántani egy ártatlan embert. Itt a tárgyaláson el kell fogadni, hogy a tiszta igazságot mondta. Kisérjük figyelemmel elejétől ez ügyet, hogy tisztán lássunk. (Elmondja apró részletességgel a bünügyet.) Nem a magábaszállás kényszeritette a vallomásra, hanem megtört a beszerzett bizonyitékok sulya alatt. A mostani tárgyalás menetét elejétől mostanig ismerteti. Feketénének a 39 éves menyecskének megtetszett a 27 éves Tóth Imre. Tóthnál eljött idő, amikor szülei jónak láttak a házasságát. És elvette Bodnár Julist. F.-né ebbe nem tudott belenyugodni. Három férje volt már, s most negyedikre vágyott. Hallotta, hogy őt Bodnár Juli gyalázta, piszkolta. Ekkor a szerelmi viszony is javult, mely Tóth házassága után is folytatódott. Ez időbe esik a cigányasszony, aki azt mondta, hogy csak akkor lesz boldog, ha egy Imre és Juliánna el pusztul. Ugy gondolja, ez adta a lökést F.-né lelkében a továbbiakra. Cs. Tóthtal való egyesülésének ez az Imre és Julia volt utjában. Ez nem lehet más mint Bodnár Juli és Z. Fekete Imre, s ha a bün most le nem lepleződik, meg van győződve, hogy Bodnár Julia után Z. Fekete Imre következett volna. Barátnéja Tóth Istvánné levélirása és a revolver vásárlás mind az előre megfontolt szándék mellett bizonyitanak. Elmondja az ügyész, hogy miként tett több kisérletet, de nem tudta végrehajtani a tettet. A tett borzalmassága a vádlott előadásából ismeretes. A nyomok eltüntetését nagy értelemmel és nyugalommal hajtotta végre. Minden bizonyitva lett s igy el kell valónak fogadni a vádlott előadását. *Ebben a szándékosság világosan ki van fejezve.* Ezt fölösleges bizonyitani, mert maga a vádlott is beismerte. A *szándék előre megfontolt volt.* Az előre megfontolt szándékról hosszabb előadást tart. Ez a megfontolt szándék nemcsak kezdettől, a tett végrehajtásáig, de annak végrehajtása alatt és után is meg volt. Oly nyugalom, kiszámitás és higgadt tervszerüség, a minőt Feketéné tanusitott, ugyszólván páratlan a biróság előtt. Elmondja a gyilkosságot. Mi lehetett a lélektani indok, mi a cél, hogy ezt elkövette? Bármi legyen ez ok és cél, ez a bünösséget meg nem szünteti. Megmondhatja az okot, amit Feketéné is mondott és a tanuk egy része is vallotta. Utjában volt Bodnár Juli. És okszerüen következett, ha az első tette fel nem fedeződik, ugy Z. Fekete Imre következett volna. Tettének kétségtelen oka az volt, hogy Bodnár Juli szerelme utjában ne álljon s ne duskáljon az Cs. Tóthék vagyonában. Meggyőződve, hogy esküdtek törvénytudása és törvénytisztelete megtalálta az igazságot, igazságos itéletet kér.

Utánna *Dr. Kardos Samu,* ez a kitünő kriminalista állott fel, aki ma valóban elemében volt és mondta el nagyhatásu védőbeszédét.

Elérkeztünk — ugymond — az utolsó fölvonásához annak a bünpörnek, amelyet

itt elmondott, beösmert egészében, borzalmasságával együtt a vádlott. A halálnak két irányban van hatása. Az elsőhöz mindenkinek joga van, de a másodikhoz csakis Önöknek, esküdt uraim, akik a legszebb legemberibb joggal, itélkezéssel vannak felruházva. Szakbiróságnál felebbezni lehet, de ott ahol egy intézményben van letéve, az élet és halál, az alul jogorvoslat nincs, nagy gonddal és lelkiismeretességgel kell az esküdteknek itéletet hozni, köszönet az ügyésznek, hogy foglalkozott a bün leirásával. Ő is ehhez a sorrendhez tartja magát, ha rövid nem is, de tárgyilagos lesz.

Ecseteli a vádlott gyermekkorát, felnövését. Első házasságát, melyre kényszeritve lett. Aztán Oláhhal élt, az otthagyta. Akkor Z. Fekete vette el, a vagyonával csábitván őt el. Végre a szerelem Cs. Tóth felé hajlitotta s a bünös szenvedély rabjává tette. Közbejön Cs. Tóth házassága. Bodnár Julia becsmérelte őt már az esküvőkor. Ez eljut Z. Feketéné hez, aki már megvolt nyugodva. S kezdődik a töprengés. Hátha Tóth boldogtalan. Bodnár Julia elleni gyülöletnek a pletyka egyedül nem lehetett ok. Szelid, vallásos, tanult, olvasott volt Bodnár s ez által volt veszedelmes vetélytárs. Hogy miért lett elkövetve a gyilkosság, az ok: százszorosan fontos. Sötétebben fogja vázolni az esetet mint ügyész s végül fog egy kérdést intézni esküdtekhez. Julius 23-án vette Feketéné a revolvert. Megkisérelte 24-én a tettet? Nem. Elment később nevelt leányával Bodnár Julishoz. Tett-e kisérletet akkor? Aztán járt keresztelőbe, találkozott is vele, de soha egy szóval sem fenyegette. Cs. Tóth sokszor nem volt otthon, kutya sem volt, akármikor mehetett volna Cs. Tóthék tanyájára, de nem tette. Hol van hát az a vas elhatározás, a számitás, a következetes tervezés? Augusztus 29-én. — Cs. Tóth tanyájáról kelt a terv, hogy a városra menjenek. A férj ez eltávolitásában nem volt semmi része Feketénének, s nem is tudhatott arról, hogy vasárnap be fog következni az eset. Csak mikor 29 én d. u. magára marsdt, akkor támadt fel benne a régi vágy, elpusztitani Bodnár Julit. Nézzük okosan, megfontolva cselekedett e a gyilkosságnál? Bizonyitja, hogy nagyon önzetlenül és érzéketlenséggel határos könyelmüséggel csinálta az előkészitést, a tett végrehajtását és a hullaszállitást. Besvatta Fülöp Juliát, ez is kizárja a meggondoltságot s Fülöp Juli hivta át Bodnár Julit levelet irni, ezt vallotta Feketené s nincs is más bizonyitva. Ezt a vallomását el kell fogadni.

Itt az elnök félbeszakittatta a védbeszédet és a tárgyalást felfüggesztette, mivel az egyik esküdt hirtelen rosszul lett.

Délután az esküdtek meghozzák a verdiktet, de hogy itélet lesz-e, ma az kétséges.

Közgazdaság.

A váltóóvás uj rendszere. A budapesti kereskedelmi és iparkamara tegnapi ülésén a váltóóvásra vonatkozólag a következő uj rendszer életbeléptetését jelentette ki kivánatosnak:

A váltóóvás mai rendje tulságosan körülményes, tulgyakran érvénytelenitésre vezet és főképpen tulköltséges. Nem tartja azonban még sem összeegyeztethetőnek a váltóforgalomhoz füződő érdekekkel a váltóóvás teljes elejtését, illetve a magánóvás meghonositását, hanem teljesen elégségesnek tartaná, ha a váltóóvási eljárás egyszerüsittetnék s olcsóbbittatnék s ezt oly rendszabályokkal véli elérhetőnek, hogy külön óváslevél helyett magán a váltón, illetve tuloldalán igazoltassék az eredménytelen bemutatás ténye; a 2 koronás óvási bélyegilleték leszállitassék, az óvási dijak a váltóösszeggel arányos, fokozatos skála szerint állapittassanak meg. Szükségesnek tartja továbbá annak kimondását is, hogy az óvás felvételére jogositott közeg a váltóösszeg felvételére is föl van hatalmazva. Végül figyelembe ajánlja a kormánynak az óvási idő célszerübb megállapitását.

Regény-Csarnok.

Az erdő titka.

Elbeszélés.

Irta: **Pataky István.**

— Eh, ez csak beszéd. Ha vallatóra fognak, kivallanád apádra is.

— Én nem, én nem!

— Ne tekotóriázz! Ha nem imádkozol anélkül halsz meg, s felfogta rá a fegyvert Besnyői.

— Ne még, ne még, Egyedi bácsi, hát maga sem könyörül.

— Magamat veszteném — felelt az mogorván.

— Imádkozzál! — rivalt rá Besnyői. Egy, kettő mert rövid az életed.

Károly térdeire rogyott.

— Oh Istenem! fohászkodott — minden a te akaratodtól függ. Ha megérdemlem sorsomat, akaratoddal történik. Bocsásdd meg büneiment s őrizd meg szegény atyámat és anyámat.

— Elvégezted? — kérdé Besnyői.

— El. Ha ugy tetszik, ha nem hisztek szavamnak, vagy esümnek, hát végezzetek.

— Meghalsz — szólt Besnyői s a fiu szivéhez tette a fegyvert.

— Megállj! kiáltott Enyedi, mondok valamit.

A két férfi ismét suttogott, Besnyői vadul ellenkezett, de majd mindketten visszatértek Károlyhoz.

— Megesküszöl tehát arra, hogy semmi körülmények közt, ha teged el is itélnének, ha börtönbe kerülnél, ha halálos ágyadon volnál nem árulod el, hogy mi veled voltunk.

— Élni akarok, ha lehet, apám, anyám mért. Megesküszöm és megtartom.

S utánuk mondta a rémületes esküt, elátkozva magát, atyját, lehető gyermekeit, ha elárulja, hogy az erdőben valaki vele volt.

— Jól van, mondja — szólt Egyedi s elindult a fiuval. Te pedig Ferke, csináld a mit mondtunk.

Az pedig azt csinálta, hogy a Károly elvett fegyverét odavitte, ahol Károly az erdészel találkozott s ott kilőtte a másik csövet s a fegyvert ott hagyta.

Persze Egyedi aztán nem tudott arról semmit, hogy Károly miként került az erdőbe. Ő tőle elkérte a fegyvert s elment őzet lőni, pedig de kérte Károlyt, hogy ne menjen.

A főerdész akár megesküdött arra, hogy őt Károly lőtte meg és lovát is.

El is itélték Károlyt, ki is ülte a 3 esztendőt, s azután ment katonának.

III.

A kapitány midőn Károly rehabilitatióját magára vállalta, elsősorban a kaposvári törvényszéknek a bünügyi iratokat nézte át, mert a fiutól egy nevet sem tudott meg. Az iratokban veres fonalként huzódott át az Egyedi Samu neve. Megismerte a Karácsony előtti szereplését. Ezt jól megjegyezte magának.

Elment A ba s hogy ott tartózkodása fel ne tünjön beszállt a főerdészhez, s engedélyt nyert a püspöktől vadászatra is.

Első izben az erdőt járta, a szép tölgy, bükkös, fenyves erdőt, melyet olykor hársfasorok szakitottak meg. Junius hó vége felé volt. Ez időben már több őz anyasuta megszabadult terhétől, s az esthajnali szürkületben többször látott a sürü rejtekekből a csendes tisztásokra táplálkozás végett kivonulni őzanyákat, amint szeretettei nyaldosták kicsiké jüket. A legkisebb zörejre fel kapta az anya fejét s félve tekintett körül és neszelt, mig csalódásáról meggyőződött. A kis őzike ilyenkor el-elmarad pár lépést, vagy pedig ügyetlen groteszk ugrásokkal az anyát körbe futja. Ha a kis őz már 5 lépésre távozik az anya nyüszit, folyton hivja, inti és ha az véletlenül gyenge lábai miatt elesik, vagy a saját árnyékától megijed, s ijedten soppant, az anya egyetlen ugrással mellette terem, megnyugtatni igyekszik a kicsit, miközben ő maga folyton remeg a nyugtalanságtól, szüntelen figyel, neszel

(Folytatjuk.)

A
Debrecen
szerkesztősége és kiadóhivatala
Május elseje óta
Piac utca 9. sz. házban
(Csanak ház) van.

Uri-ruha szöveteket,

csak szolid gyártmányt, magán vevők jóval olcsóbban beszerezhetik a szövetgyári-áruházban

Kasper Károly
Insbruck 8|59 sz.

Kor. 4.80 1·15 méter tiszta gyapju nadrágszövet.
Kor. 7.80 3 m. angol, mintézott igen tartós öltönyszövet.
Kor. 9.— 3 méter elszakithatatlan tiszta gyapju recés scheviot kelme.
Kor. 12.— méter rendkivül finom kamgarn ruhaszövet utcai és társaságbani öltözködésre
Kor. 18.— 3 méter nowante öltönyszövet a legujabb mintákban és szinben mizden időszakra alkalmas. 196—13—12

Kérjen mintaszöveteket!

6487—1906.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, hogy a bizottsági közgyülés belügyministerileg is jóváhagyott határozatával a Bornyász féle Deák Ferenc-utcai ház és homokkerti szőllőföldjének nyilvános árverésen való elidegenitése kimondatott, a mely árverés foganatositására határidőül **1905. évi junius hó 15. napjának d. e. 9 órája** városház nagy tanács termébe kitüzetik.

Ugyanezen árverése fog bérbe adatni a Bornyász féle Deák Ferenc utcai ház utáni Ondódi 1 hold 922 négyszög öl kiterjedésü föld 1906. október 1-től 1907. szeptember 30-ig terjedő 1 évre.

A midőn az árverelni szándékozók ez uton meghivatnak egyuttal közhirré teszi a városi tanács, hogy az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a városi számvevőségnél megtekinthetők, továbbá hogy a kikiáltási árak 10%-a a házipénztárnál letétbe helyezendő, melynek megtörténtét az árverelni szándékozó a kiküldött bizottság előtt letétjegygyel igazolni tartozik. 262—1—1.

Debrecen 1906. màjus hó 17.

A városi tanács.

Honi gyártmányu

Karton, Batiszt és Delinek,

továbbá: 248- x—30

Himzett Batiszt és Vászon Ruhák

nagyválasztékban kaphatók

Bosznay J. és Társa

divat- árukázában

Debreczen, Kossuth-utca 5. szám.

Tessék díjtalanul árjegyzéket = és mintát kérni a legjobb =

Stájer férfi és női loden szövetekből

172 -12-10

vadászoknak, erdészeknek és turistáknak, valamint mindenféle divatszövetekből, férfi és fiu öltönyökre, felöltők, esőköpenyekre a legolcsóbb'ól a legfinomab kivitelig a legelőnyösebben sömert első és legnagyobb Loden kivitelü cégtól **Vincenz Oblack cs. és kir. udvari szövet szálitó Graz, Murgasse No. 9|63.**

Birtok eladás

Fehérmegyében!

Zsámbék melletti puszta Felső-Eörs 400 hold prima buzatermő föld és 40 hold rét megfelelő lakásokkal, **10. 30. 50 és 100** holdas birtok **részletekben terméssel együtt, felosztva kedvező fizetési feltételek mellett**

ELADO.

Május hó elsejétől az egész nyár folyamán Zzámbékról Budapestre motorkocsi közlekedés, egy korona oda és vissza.

Bővebb felvilágositással szolgál puszta Felső-Eörs-i gazdaság; állomás Herceghalom posta Zsámbék. 241—x—6

Visk-Várhegyi (Mármaros-megye.) **Acél-fürdö.**

A verhovinai hegység legbájosabb, legkisebb részén van a **Visk-Várhegyi ACÉL-FÜRDŐ.** A legkiválóbb orvosi szaktekintélyek által elismert gyógyforrás, mely **megszünteti a vérhiány mindennemü alakjait.**

Kitünő gyógyhatásunak bizonyult a **Visk Várhegyi Acél-forrás** Különösen: **a gége, légcső, tüdő, gyomor, bél és hólyag idült hurutjainak.**

Biztos gyógyulást nyujt az aranyér, terméketlenség a női- és férfi- ivarszervek bajainak.

Kérjen prospektust a VISK VÁRHEGYI fürdő igazgatóságától.

Igazgató: **BÖHM LAJOS.**

Visk-Várhegy Mármaros-megye legszebb részén fekszik, hegyekkel körülvéve. Levegője tiszta pormentes. — A fürdő vasuti állomása: *Bustyaháza.* Egy órányira Visk-Várhegytől. A t. fürdő vendégek kényelméről gondoskodva van, a vasuti állomásnál kocsik állanak rendelkezésre. A vendégek állandó orvosi felügyelet alatt vannak. Pontos postajárat. Fényes vendéglői helyiségben kitünő keresztény konyha. Penzió 6—8 korona személyenkint. *Szigoruan kóser konyháról is gondoskodva van.* Olcsó, kényelmes lakásról azonkivül a fürdővendégek vendéglői ellátásáról is afürdőigazgatósággondoskodik. Gyönyörü, festői kirándulási helyek.

281—10-7. Kérjen prospektust!

A szépség egyik főkellèke a szép arcbőr.

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni,

a **FÖLDES-fèle**

MARGIT-CRÊME

csodás hatásu arckenőcs használata által.

A Margit crême egy rendkivül finom, kellemes sikosságu, gyorsan felszivódó, kedves illatu vegy-szer, mely már az első kisérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerü tapintatot ad, 10—12 nap alatt teljesen átalakitja a bőrt, nyomtalanul eltüntet szeplőt, májfoltot és mindennemü bőrtisztátlanságot

Előnyös tulajdonsága ezen crêmnek, hogy a bőrt nem teszi zsiros tapintatuvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermekded üdeséget, teltséget, bársonyszerü puhaságot és kellemes tapintatot nyer. Leglényegesebb előnye, hogy **higanyt ólmot nem** tartalmaz és igy teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fill., — Margit-pudet K 1.20, — Margit-fogpep 1 K. — Arcviz 1 Kor.

Készíti: **Földes Kelemen** gyógyszerész ARADON. 176—10—5

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Kapható: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jósa és Jóna drog. L. Kovách Nándor, Mihalovits J., Murakőzy László, Szilcz Ferenc gyógyszertárakban

B. Hamisitványoktól óvakodjunk.

Utánzatoktól óvakodjunk.

Hirdetések jutányos áron felvètetnek.

Debreceni Vasöntöde és Gèplakatosság

raktárhelye Péterfia 73. sz. (volt Bauer-gyàr.) Telefon 467. sz.

Pàratlan mintaraktar

hazai, legjobb gyàrtmányu gazdasági gépekben.

Kiváló hazai- és külföldi különlegességek

tejgazdasági-, szőlőszeti, boràszati- és háztartási gépekben.

Mc. Cormick amerikai gèpgyártársaság képviselete

aratógèpek, acél-lókapák, fükaszàlók, szénagyüjtők. zöldtakarmány apritók tengeriszártépők és benzinmotorokban.

Saját gyártmányu, tökéletes, olcsó kútszivattyuk

vizfecskendők, kertibutorok, úthengerek, istàlló szerelvények, épitkezési- és csatornàzási vastárgyak.

Vaskályhák, kàlyhakellèkek és diszöntvények.

A raktár megtekintésére èrdeklődők szivesen láttatnak!

278—10—9.

NB. A hadházi utcai gyártelep (Telefon 46. sz.) Végez minden géplakatos, kazán és mükovácsmunkát; gazdasági gépek szakszerü jutányos javitását; itatóváyuk, vasszerkezetek, kertrácsozat készitését, stb.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija 10 szóig **30** fillér, minden további szó **3** fillér vastagabb betükkel nyomtatott szó **6** fillér.

—

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

A „DEBRECZEN“ szerkesztőségének és kiadóhivatalának Telefon száma **412.**

Eladás.

Közönséges csomag posta könyv félárban kapható a kiadóhivatalban. Csapó u. 10 sz

Egy villaszerü lakóház gyümölcsös kerttel szabad kézből eladó. Értekezhetni hétköznaponként d. e. 10-től d. u. 3. óráig Görbe utcza 11 szám alatt. 257—3—3.

1 szoba seprü 16 kr. nagyobb vételnél olcsóbb 1 liter sestakerti ó bor 26 kr. — Jéghütő eladó. Glück Izidor üzletében Péterfia utca

Hol vásároljunk szivarka hüvelyeket! Merkli Ferencnél Füvészkert-utca 14. mert ott van a „Verge“ egészségi szivarka hüvely gyár főraktára s csak ott kapható 100 db. „Tiszti“ hüvely 10, Kling 08, Rákóczy 14, Ambre 12 Progress 10, Naurl aranyozott 20. Minden darab nicotin mentővel van ellátva. Telefon 374. 274—10 17

Azonnali belépésre keresek egy jóravaló mindenes cselédet. Lamprecht palota Piac-u, 42.

A közelgő lakásváltoztatások alkalmára szőnyeg osztályunkat teljesen ujonnan rendeztük be.

Futó és nagy szőnyegek. Linoleumok és viaszosvásznak, gyönyörü választékban. **Szövet és csipkefüggönyök. Ágy és asztalteritők — Paplanok, matrácok. Torontáli szőnyegek és beszterczebányai pokróczok** jutányos szabott árakhoz.

SZABÓ LAJOS Fiai Debrecen, Piac-utca 24. szám alatt van, a Fehérló szálloda alatt, az étterem mellett, **kirakat sötét kékre van festve.** 111—x-36

Szőnyeg maradékok saját áron alól.

108 x—68 3

Cement, Gipsz, Disztégla,

beocsini, portland és román cement

csak nálam kapható gyári áron első minőségben. — **Ssukator és alabastrom gipsz** első rendü gyártmeny. — **Falburkoló téglák sárga és** szinben a Vidéki megrendelésre kiváló gondot forditok.

Stegmüller Árpád.

Debrecen, Kölcsei-utca 3. — Telefon 255. 253—6—5.

Dr. Politzer Sanatóriuma

és vízgyógyintézete,

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 7. sz.

Egész éven át nyitva.

Vízgyógymódok. Villanygyógyászat, szénsavas-, törpefenyő és ásvány fürdők, forrólég kezelés, Vibratios massage hizlaló és soványitó gyógymód. Inhalatiók. **Javallatok:** Idegesség minden neme sziv, tüdőbaj Edző eljárások. Iz leti és izom csúznál forró légkezeléssel bámulatos gyógyeredmények. — Kitünő ellátás, szép betegszobák, penzió (lakás és ellátás) naponta 5 és 7 korona. Állandó orvosi felügyelet Felvilágositással szivesen szolgál:

Dr. POLITZER JAKAB, az intézet tulajdonosa és vezetője

Világszerte hires a borszéki gyógy-borviz.

A **„főkuti“** gyógy-borviz a legkellemesebb italu, legszénsavasabb üditő ásványviz ugy magában mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyitve.

A **„Kossuth kuti“** gyógy borviz kitünő összetételü alkalikus vasas savanyuviz, gazdag vas és mész tartalmánál fogva igen jó hatással van a vérszegénység minden neméné, továbbá az angol görvély kóroknál.

A **„Boldizsár kuti“** gyógy-borviz nemcsak kiválóan üditő élvezeti viz; de kitünő sikerrel használtatik a vese, hugy hólyag és köszvény bántalmak ellen, a légző és emésztő szervek hurutainál, vizeleti nehézségeknél, megakadályozza a hugyhomok lerakodását.

Nagy litihum tartalmu. Hugyhajtó hatásu. Szénsav dus. Csira (bacilus) **mentes**

Borszéki gyógyfürdő.

A ki sulyt helyez arra hogy egészsége, ifjui frissesége megmaradjon, az jöjjön Borszékre az egészségének, ujjászületésének a forrásaihoz.

Gyógyitó tényezők Borszéken: Magas fekvés (900 méter magasan fekszik fenyőserdőben). Tiszta portól mentes levegő. Szénsavban gazdag vasas ivóforrások. Szénsavval telitett hideg lobogó fürdők, kitünő vasas lápfürdők, melegitett szénsavas kádfürdők, hideg vizzel gyógyitó intézet, masszás, villamozás, tej és savókura, terainkura. Villámvilágitás.

Prospektusokkal, felvilágitással szivesen szolgál a fürdőigazgatóság Borszék (Csikmegye)

Naponta Dédáról — Borszékre kényelmes gyorskocsijárat. Utazás 6 óra Autombil járat.

Kapható Debrecenben: Klein Ignác urnál, továbbá minden nagyobb füszer üzletben, nevezetesebb szálló-, kávaház és vendéglőben.

Utolsó vasut állomás Déda. Posta, távirda és telefon helyben. 271—6—4.

NAPERNYÖKBEN

rendkivül nagy raktárom van, amiért is minden elfogadható árban lesznek elárusitva.

Rőfös és rövidáru cikkekből naponta érkeznek ujdonságok. Az árak olcsóbbak, mint bárhol.

Tisztelettel: **Lőwy F.**

ÜZLETEM **Piac-utca 24.** szám alatt van, a Fehérló szálloda alatt, az étterem mellett, **kirakat sötét kékre van festve.** 111—x-36

Debrecen, nyomatott László József könyvnyomdájában.